

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľa: **R.C.**, bytom N., P., zastúpeného JUDr. B.Š., C., P., proti odporcovi: **O.P.Ú. v P.B.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 17. mája 2007, č. H 07/00703- R/925-BEI-A-50, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11Sp 24/2007-15 zo dňa 26. septembra 2007 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11Sp 24/2007-15 zo dňa 26. septembra 2007 **potvrdzuje**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne potvrdil rozhodnutie odporcu uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia, ktorým odporca nepriznal navrhovateľovi vlastnícke právo k nehnuteľnosti parc. č. X. kat. úz. H. pre nesplnenie zákonnej podmienky uvedenej v § 6 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon pôde), pretože si nárok neuplatnil v lehote do 31.12.1992 (§ 13 ods. 1 zákona o pôde) a neuplatnením práva v lehote právo zaniklo. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia správneho orgánu a konania mu predchádzajúceho dospel k názoru, že v konaní bolo preukázané, že navrhovateľ podal žiadosť o úpravu vlastníckeho práva, resp. o zmiernenie majetkovej krivdy spôsobenej vyvlastnením podľa zákona č. 229/1991 Zb., v ktorej uviedol, že žiada o úpravu vlastníckeho práva k parc. č. X. o výmere 1210 m², ktorá bola vyvlastnená jeho rodičom Š. C. a P. C.

rozhodnutím č. Výst. 3491/1961 dňa 20.8.1962 za náhradu 5.292,-Kčs; náhrada im bola zaslaná v sume 484,-Kčs, čo odmietli prijať a následne táto suma bola uložená do notárskeho depozitu; v závere svojej žiadosti uviedol, že podľa § 9 ods. 1, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 zákona o pôde žiada nápravu vydaním predmetného pozemku, alebo prevedenie iného pozemku, alebo finančnú satisfakciu; dňa 7.8.2006 doručil odporcovi opravu žiadosti zo dňa 31.12.2004 s tým, že si uplatňuje reštitučný nárok v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. Podľa názoru krajského súdu odporca ako správny orgán prijal vo veci správny právny názor a rozhodol v súlade so zákonom. Poukázal na to, že žiadosť navrhovateľa doručená odporcovi dňa 31.12.2004 obsahovala všetky náležitosti a bola aj právne zdôvodnená, keďže bolo z nej zrejmé, kto ju podáva, akej veci sa týka a čo navrhuje. Konštatoval, že posudzujúc podanie podľa obsahu podľa § 19 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Správny poriadok) nebol dôvod, aby odporca postupoval podľa § 19 ods. 3 Správneho poriadku, pretože podanie navrhovateľa malo potrebné náležitosti. Námietky navrhovateľa, že odporca porušil ustanovenia §§ 3, 18 a 19 Správneho poriadku, považoval za nedôvodné, keďže navrhovateľ jednoznačne uviedol, že si uplatňuje nárok podľa zákona o pôde, z ktorých dôvodov sa správny orgán správne zaoberal včasnosťou uplatnenia nároku. Stotožnil sa s názorom odporcu, že žiadosť navrhovateľa doručenú odporcovi dňa 31.12.2004, práve vzhľadom na jej obsah treba považovať za uplatnenie nároku podľa zákona o pôde, ale podanú oneskorene, v dôsledku čoho jeho právo zaniklo a opravu žiadosti doručenú odporcovi dňa 7.8.2006 za žiadosť podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátenie vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zák. č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len reštitučný zákon), ale tiež podanú oneskorene a preto právo navrhovateľa zaniklo. Uviedol, že námietku navrhovateľa, že odporca bol nečinný, v tomto konaní už nemôže riešiť, ani na ňu prihliadať, pretože navrhovateľ do rozhodnutia veci odporcom mohol postupovať podľa § 50 Správneho poriadku alebo podľa § 250t O. s. p. Ďalšiu námietku, týkajúcu sa nedodržania lehoty na rozhodnutie odporcom, považoval síce za odôvodnenú a súčasne konštatoval, že sama o sebe nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia. Krajský súd vychádzajúc z uvedených skutočností napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako vecne a skutkovo správne.

Rozhodovanie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O. s. p. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania pre jeho neúspech v konaní.

Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ, žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na nové konanie a rozhodnutie. Namietal, že žalovaný správny orgán ako aj súd prvého stupňa sa dopustili pochybenia, keď ustanovenie § 19 Správneho poriadku neaplikovali na uvedený prípad. Vytýkal súdu prvého stupňa ako aj správne orgánu nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že z okolností vyplývajúcich z jeho pôvodnej žiadosti je zrejmé, že si uplatnil reštitučný nárok podľa reštitučného zákona, platného v čase uplatnenia jeho nároku a nesprávne označenie právneho predpisu nemôže spôsobiť neuplatnenie nároku v lehote, s prihliadnutím, že v priebehu správneho konania nesprávne označenie právneho prepisu dodatočne opravil.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c O. s. p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné.

V zmysle ust. § 1 písm. a/, b/ reštitučného zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu /zák. č. 229/1991 Zb./ Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria:

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

V zmysle ust. § 5 ods. 1 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať podľa reštitučného zákona bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2 tohto zákona, ako aj to že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.2.1948 do 1.1.1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku taxatívne uvedených skutočností v § 3 ods. 1, 2, 3 reštitučného zákona a ďalej že právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 označeného zákona (do 31.12.2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 tohto zákona.

Na konanie o nárokoch oprávnených osôb v zmysle zákona o pôde sú príslušné pozemkové úrady podľa § 5 reštitučného zákona v spojení s § 5 ods. 5 písm. g/ zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.

Pre konanie pozemkového úradu o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 reštitučného zákona platia v zmysle § 5 ods. 3 reštitučného zákona všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. v platnom znení o správnom konaní.

Podľa § 3 ods. 1, 2, 3 Správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka

musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne mu vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 18 ods. 1, 2 Správneho poriadku konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu. Konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správne mu orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

Podľa § 19 ods. 1, 2, 3, 4 Správneho poriadku podanie možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice, alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona. Možno ho urobiť aj telegraficky alebo telefaxom; také podanie obsahujúce návrh vo veci treba písomne alebo ústne do zápisnice doplniť najneskôr do troch dní. Podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka a čo sa navrhuje. Osobitné právne predpisy môžu ustanoviť jeho ďalšie náležitosti. Pokiaľ podanie nemá predpísané náležitosti, správny orgán pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť, prípadne ho vyzve, aby ich v určenej lehote odstránil; súčasne ho poučí, že inak konanie zastaví. Podanie sa podáva na vecne a miestne príslušnom orgáne.

Správny orgán v danej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav, a jeho právny názor vo veci samej bol skutkovo a právne správny, z ktorých dôvodov v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre potvrdenie jeho rozhodnutia súdom prvého stupňa podľa § 250q ods. 2 O. s. p.

Z administratívneho spisového materiálu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ dňa 31.12.2004 podal na O. žiadosť o úpravu vlastníckeho práva, resp. o zmiernenie majetkovej krivdy spôsobenej vyvlastnením podľa zákona č. 229/1991 Zb.. V dôvodoch svojej žiadosti uviedol, že žiada o úpravu vlastníckeho práva k parc. č. X. o výmere 1210 m², ktorá bola vyvlastnená jeho rodičom Š. C. a P. C. rozhodnutím č. Výst. 3491/1961 dňa 20.8.1962 za náhradu 5.292,-Kčs, náhrada im bola zaslaná v sume 484,-Kčs, čo odmietli prijať a následne táto suma bola uložená do notárskeho depozitu a súčasne v závere tejto žiadosti uviedol, že podľa § 9 ods. 1, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 zákona o pôde žiada nápravu vydaním predmetného pozemku, alebo prevedenie iného pozemku, alebo finančnú satisfakciu. Navrhovateľ dňa 7.8.2006 doručil odporcovi opravu žiadosti zo dňa 31.12.2004 s tým, že si uplatňuje reštitučný nárok v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa ako aj v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu namietal nesprávne právne posúdenie žalovaným správne mu orgánom jeho žiadosti zo dňa 31.12.2004 v rozpore s ustanoveniami §§ 3, 18 a 19 Správneho poriadku, nebolo možné považovať túto jeho námietku za odôvodnenú.

V zmysle § 18 ods. 1, 2 Správneho poriadku správne konanie na O. začalo dňa 31.12.2004 doručením podania navrhovateľa. Povinnosťou žalovaného správneho orgánu v zmysle § 3 Správneho poriadku v spojení s § 19 ods. 3 by bolo vyzvať navrhovateľa ako účastníka správneho konania na odstránenie nedostatkov jeho podania resp. jeho doplnenie, s poučením ako má nedostatky podania odstrániť resp. doplniť a k tomu mu určiť lehotu, pokiaľ by podanie nemalo predpísané náležitosti v zmysle § 19 ods. 2. Z podania navrhovateľa zo dňa 31.12.2004 bolo zrejmé, že ho podáva navrhovateľ, týka sa jeho reštitučného nároku uplatneného podľa zákona č. 229/1991 Zb. na vydanie nehnuteľnosti parc. č. X. v kat. úz. H., odňatej jeho právnym predchodcom titulom vyvlastnenia a žiada nápravu vydaním predmetného pozemku, alebo prevedenie iného pozemku, alebo finančnú satisfakciu podľa § 9 ods. 1, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 zákona o pôde. Z uvedeného podania navrhovateľa jednoznačne vyplýva, že jeho podanie malo predpísané náležitosti podľa § 19 ods. 2 Správneho poriadku. Žalovaný správny orgán, ktorý bol viazaný týmto návrhom na začatie správneho konania, nemal dôvod vyzývať navrhovateľa na odstránenie väd tohto návrhu resp. jeho doplnenie, a preto následne správne postupoval, pokiaľ skúmal včasnosť uplatneného nároku navrhovateľa podľa ním uvedeného právneho predpisu. Správny bol aj jeho právny záver, že navrhovateľ si uplatnil reštitučný nárok po uplynutí zákonnej lehote v zmysle § 13 ods. 1 zákona o pôde a preto jeho právo zaniklo. Správny bol taktiež jeho právny názor týkajúci sa opravy podania zo dňa 31.12.2004 žiadosťou zo dňa 7.8.2006. Nie je možné súhlasiť s názorom navrhovateľa, že v danej veci zo všetkých okolností vyplýva, že si uplatnil reštitučný nárok podľa reštitučného zákona platného v čase uplatnenia nároku, ktorú skutočnosť opravil práve žiadosťou zo dňa 7.8.2006. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže podanie zo dňa 31.12.2004 spĺňalo všetky zákonné náležitosti návrhu na začatie správneho konania podľa § 18 ods. 1 v spojení s § 19 ods. 2 Správneho poriadku, žalovaný správny orgán správne posudzoval žiadosť navrhovateľa zo dňa 7.8.2006 na uplatnenie reštitučného nároku podľa reštitučného zákona (zákon 503/2003 Z. z.) a správne skúmal splnenie zákonných podmienok tohto uplatnenia ku dňu uvedeného podania. V zmysle ust. 5 ods. 1 reštitučného zákona mal navrhovateľ právo na uplatnenie nároku na navrátenie vlastníctva k pozemku na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnil pozemok a súčasne povinnosť preukázať splnenie skutočností ustanovených v § 3, toto právo i povinnosť mohol uplatniť v lehote do 31.12.2004. Neuplatnením práva v lehote jeho právo zaniklo, na ktorú skutočnosť správny orgán musel prihliadať zo zákonnej povinnosti, keďže išlo o hmotnoprávnu lehotu. V dôsledku toho, že navrhovateľ až žiadosťou zo dňa 7.8.2006 si podľa reštitučného zákona uplatnil právo na navrátenie vlastníctva k predmetnému pozemku, jeho právo zaniklo, pretože si ho uplatnil oneskorenie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k názoru, že správny orgán si pre svoje rozhodnutie zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodil správny právny záver, a preto pokiaľ súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním rozhodnutie správneho orgánu potvrdil, rozhodol vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom, z ktorých dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250l ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 4 a s § 219 O. s. p.

Odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal podľa § 246c O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a v spojení s § 250k ods. 1, pretože bol v tomto konaní neúspešný.

POUČENIE: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 22. júla 2008

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová